

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

YATIRIM AMAÇLI ALINAN KÜLÇE ALTININ DEĞERLEMESİ

14 KASIM 2023

KAPSAM

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu,
- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı 07.12.2022 Tarih ve E-11395140-105[VUK3-285]-1446233 Sayılı Özelgesi.

1. Giriş

- Şirket tarafından yatırım amacıyla alınan külçe altınlara geçici vergi ve hesap dönemi sonları itibariyle değerlendirme yapıp yapılmayacağı, yapılacak ise hangi değerlendirme ölçütünün kullanılacağı veya kayıtlı değeri ile takip edilip satış anında mı değerlendirme yapılacağı, satışında KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı gibi hususlara ilişkin soru işaretleri bulunmaktadır.

2. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) Hükümleri Kapsamında Külçe Altının Değerlemesinde Kullanılacak Değerleme Ölçütü

- VUK'un 258. maddesinde değerlemenin tarifi, vergi matrahlarının hesaplanması ile ilgili iktisadi kıymetlere yapılan takdir ve tespit olarak yapılmıştır. İktisadi kıymet, VUK'un 186. maddesinde işletmeye dahil mevcutlar, alacaklar ve borçlar olarak tanımlanmıştır.
- VUK'un 274. maddesinde emtianın maliyet bedeli ile değerlendirileceği, değerlendirme gününde satış bedelinin %10 ve daha fazla bir düşüklük göstermesi halinde ise maliyet bedeli yerine anılan Kanun'un 267. maddesinde düzenlenen emsal bedeli ölçüsü (ikinci sırasındaki usul hariç olmak üzere) ile değerlendirilebileceği belirtilmiştir.

2. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) Hükümleri Kapsamında Külçe Altının Değerlemesinde Kullanılacak Değerleme Ölçütü (Devamı)

- Emtia, alım ve satıma konu olan bütün mallara verilen ortak bir isim olup, Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde “*mal*”; ekonomide ise “*altın, petrol, bakır gibi doğal maddeler, buğday, mısır, arpa gibi gıda ürünleri, metaller ve mineraller ile kendinden başka bir ürünün yapımında kullanılan hammaddelerin oluşturduğu mallar*” olarak ifade edilmektedir.
- Bu kapsamda, emtianın değerlemesinde dikkate alınacak ölçütün tanımı VUK’un “*Maliyet Bedeli*” başlıklı 262. maddesinde yapılmış olup, “*iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamı*” olarak ifade edilmiştir.

2. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) Hükümleri Kapsamında Külçe Altının Değerlemesinde Kullanılacak Değerleme Ölçütü (Devamı)

- Maliyet bedeline dahil edilebilecek giderler ise aşağıdaki gibi belirlenmiştir. Buna göre;
 - İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; gümrük vergileri, gümrük komisyonları, yükleme, boşaltma, nakliye ve montaj giderleri,
 - İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; resim ve harçlar, noter, tapu, mahkeme, değer tespiti, danışmanlık, komisyon ve ilan giderleri,
 - İktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; emtiada emtianın stoklara girdiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderler (faiz giderleri ile kur farklarının diğer kısımlarını maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler.),
 - İktisadi kıymetin stoklara veya envantere alındığı tarihe kadarki depolama ve sigorta giderleri,
 - Gayrimenkullerde mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler,
- şeklinde sıralanabilecektir.

3. Konuya İlişkin İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Özelge

- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 07.12.2022 tarih ve E-11395140-105[VUK3-285]-1446233 sayılı özelgede; “*şirketinizce yatırım amaçlı alınan külçe altınları için geçici vergi dönemlerinde değerlendirilip yapılmayacağı, yapılacaksa borsa rayici ile mi değerlendirileceği, yoksa kayıtlı değerle takip edilerek satış anında mı değerlendirileceği, satışı durumunda katma değer vergisi açısından vergilendirmenin ne şekilde olacağı ve belge düzeni*” hususunda görüş talep edilmiş olup, mali idare VUK yönünden; “*mezkûr Kanun uygulaması bakımından mükelleflerin aktifinde bulunan fiziki altınlar emtia olarak kabul edilmekte olup, değerlendirme günlerinde (geçici vergi ve hesap dönemi sonlarında) 213 sayılı Kanunun 274 üncü maddesi kapsamında maliyet bedeli ile değerlemeye tabi tutulmaları gerekmektedir. Buna göre, şirketinizce yatırım amaçlı olarak satın alındığı belirtilen külçe altının maliyet bedeli üzerinden kayıtlara alınması ve geçici vergi dönemlerinde de maliyet bedeli ile değerlendirilmesi icap etmektedir.*” görüşünü,
KDVK yönünden; “*3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun; (1/1) maddesinde, Türkiye’de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV’ye tabi olduğu, (17/4-g) maddesinde, külçe altın ve külçe gümüş teslimlerinin KDV’den istisna olduğu hükme bağlanmıştır. Buna göre, külçe altın teslimleri 3065 sayılı Kanunun 17/4-g maddesi kapsamında KDV’den istisnadır.*” görüşünü vermiştir.

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmalcilik kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arızı zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.